

Ympäristöterveysjaosto

Aika 21.05.2026 klo 17:00 - 19:00

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Porvoon ympäristöterveydenhuollon laatukatselmus 2025	5
4	Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta / lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle	6
5	Juoksevan uhkasakon maksettavaksi tuomitseminen Afro Asia Shop, Suolaketie 2, Porvoo	9
6	Hyötinmäen vedenottamon pohjaveden tarkkailuohjelma, Pornainen / lausunto Lupa- ja valvontavirastolle	13
7	Janne Kiviniemen ympäristölupahakemus ylijäämämaiden vastaanottamiselle, käsittelylle ja loppusijoittamiselle, Mäntsälä / lausunto Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle	15
8	MTY Vilkmanin ympäristöluvan muutoshakemus koskien eläinsuojan laajentamista, Pornainen / lausunto Askolan rakennus- ja ympäristöjaostolle	18

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Andersson Christer	puheenjohtaja
	Luukkainen Hannele	varapuheenjohtaja
	Hakasaari Petri	jäsen
	Hyhkö Matti	jäsen
	Kohonen Eila	jäsen
	Lehtimäki Roosa	jäsen
	Lind Petra	jäsen
	Nurme Jaakko	jäsen
	Wallén Göran	jäsen
	Westermarck Henrik	jäsen
Muu	JANSSON PETRONELLA	asiantuntija
	Rahikainen Ibanez Taina	asiantuntija
	Tiainen Tiina	esittelijä

Ympäristöterveysjaosto

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveysjaosto

2

Pöytäkirjantarkastajat

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

Puheenjohtaja

Ympäristöterveysjaosto valitsee kaksi pöytäkirjan
tarkastajaa.

Ympäristöterveysjaosto

3

Porvoon ympäristöterveydenhuollon laatukatselmus 2025

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1466/11.05.00.00/2023

Valmistelu ja lisätiedot

III kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Taina Rahikainen Ibañez
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Ympäristöterveydenhuollon laatukäsikirjan mukaan yhteenvedot laadun seurantatuloksista sekä korjaavat toimenpiteet käsitellään työyhteisön kuukausi- tai tiimipalaverissa sekä ympäristöterveysjaostossa (johdon katselmus).

Ympäristöterveydenhuolto kerää toimintansa laadun todentamiseksi mm. seuraavia tallenteita

- Sisäisten ja ulkoisten auditointien tulokset
- Laatupoikkeamat ja reklamaatiot
- Resurssien hallintaan liittyvien laatumittareiden tulokset
- Prosessien hallintaan liittyvien laatumittareiden tulokset
- Asiakaspalvelun laatumittareiden tulokset
- Hallinnon laatumittareiden tulokset

Päätöksen liitteet:

Laatukatselmus 2025

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Päätösehdotus

Ympäristöterveysjaosto päättää merkitä laadunseurantatulokset tiedoksi. Jaosto antaa niiden perusteella ympäristöterveydenhuollon toiminnan laadusta seuraavan lausunnon:

Porvoon ympäristöterveydenhuolto seuraa toimintansa laatua systemaattisesti. Saatujen laadunseurantatulosten sekä toteutettujen ja suunniteltujen korjaustoimenpiteiden perusteella voidaan todeta, että ympäristöterveydenhuolto parantaa toimintansa laatua jatkuvasti.

Ympäristöterveysjaosto

4

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta / lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1285/11.05.04.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot

I kaupungineläinlääkäri-hygienikko Tiina Tiainen

etunimi.sukunimi@porvoo.fi

III kaupungineläinlääkäri-hygienikko Taina Rahikainen Ibañez

etunimi.sukunimi.sukunimi@porvoo.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuollon lausuntoa hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi tupakkalain muuttamisesta. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään keskiviikkona 10.6.2026. Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Aineistoon voi tutustua lausuntopalvelu.fi -verkkosivulla:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=f5ec573e-0940-4fb6-97e9-613f4a49b8a0>

Tupakoinnin kieltämistä asuntoyhteisön omalla päätöksellä helpotettaisiin. Asuntoyhteisö saisi kieltää tupakoinnin asuntoyhteisön rakennuksen huoneistoihin kuuluvilla parvekkeilla, huoneistojen käytössä olevissa ulkotiloissa ja huoneistojen sisätiloissa, jos tiloista voi niiden rakenteiden tai muiden olosuhteiden vuoksi muutoin kuin poikkeuksellisesti kulkeutua tupakansavua toiselle parvekkeelle, toiseen huoneistoon kuuluvan ulkotilan oleskelualueelle tai toisen huoneiston sisätiloihin. Tupakoinnin kieltäminen asuinhuoneiston asuintilassa edellyttäisi lisäksi, että tupakansavun kulkeutumista ei ole mahdollista rakenteiden korjaamisella tai muuttamisella kohtuudella ehkäistä ja asuintilan haltijalle on ennen kiellosta päättämistä varattu mahdollisuus ehkäistä tupakansavun kulkeutuminen omilla toimenpiteillään. Lisäksi säädettäisiin asuntoyhteisön päättämän tupakointikiellon lakkauttamisesta ja tilojen haltijoiden kuulemisesta sekä osakkaiden ja asukkaiden oikeussuojakeinoista.

Helpottamalla tupakoinnin kieltämistä asuntoyhteisöissä voitaisiin vähentää väestön altistumista ympäristön tupakansavulle ja tällaisesta altistumisesta aiheutuvia terveyshaittoja. Esityksellä turvattaisiin myös asumisviihtyvyyttä ja omaisuuden arvon nykyistä parempaa säilymistä.

Tupakkalakia muutettaisiin myös tietyiltä muilta osin: eräät kannabinoidit kiellettäisiin tupakkatuotteista ja tupakan vastikkeista,

Ympäristöterveysjaosto

Lupa- ja valvontaviraston (LVV) mahdollisuudet periä valvontamaksuja turvattaisiin ja virastolle säädettäisiin tupakkatuotteiden jäljitettävyyssjärjestelmään liittyviä tehtäviä. Lisäksi muutoksenhakua koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2027 alusta.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Uudessa 51 a §:ssä säädettäisiin eräitä kannabinoideja sisältävien tuotteiden kiellosta. Muutos on sinänsä hyvä ja asiaa selkeyttävä, mutta asettaa valvontaan lisävaatimuksia tuotetietojen tarkastamiselle ja tuotetuntemukselle. Jotta kunta voi tehdä myyntikiellon tuotteista, tulee valvontahavainnot saattaa LVV:n tietoon, jotta LVV voi valvoa vähittäismyyntipakkausten säännösten noudattamista. Valvontaa tukeva koulutus- ja oheismateriaali kyseessä olevien tuotteiden kohdalla on tärkeää.

79 § säädetään tupakoinnin kieltämisestä asuntoyhteisön huoneistoissa. Jatkossa asuinyhteisö voisi itse päättää asunnon sekä huoneistoparvekkeiden tupakointikielloista, kun tällä hetkellä tupakointikieltoa on haettava kunnan tupakkalain viranomaiselta. Muutos on tervetullut. Se sujuvoittaa ja nopeuttaa tupakointikieltojen toimeenpanoa asuinyhteisöissä.

Uudessa 108 a §:ssä säädettäisiin asuntoyhteisön tupakointikieltopäätöstä koskevat oikeussuojakeinot. Osakkeen omistajien osalta pykälä on selkeä. Asunnon haltijoiden osalta tulisi säännösluonnosta selkeyttää. Esim. seuraava muotoilu on vaikeaselkoinen: ”Päätöstä voidaan muuttaa vain, jos voidaan todeta, minkä sisältöinen päätöksen olisi pitänyt olla.”

Voimaantulo- ja siirtymäsäännöksiin on jätetty useita käytännön lainkäytössä huomioon otettavia asioita:

Siirtymäsäännöksessä todetaan, että poiketen siitä, mitä 96 §:n 1 momentissa säädetään, kunta ei kuitenkaan voi kieltää määräämänsä tupakointikiellon vastaista toimintaa. Porvoon ympäristöterveysjaosto katsoo, että poikkeus tulisi kirjata 96 §:ään.

Siirtymäsäännöksessä todetaan myös, että kunnan on peruutettava määräämänsä tupakointikielto tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 79 §:n 3 momentin mukaisesti, jos tupakointikiellolle ei muuttuneiden olosuhteiden vuoksi ole enää perusteita. Voimassa olevan 79 §:n 3 momentin nojalla annetut tarkemmat säännökset tupakointikiellon peruuttamisesta koskevan hakemuksen tekemisestä jäävät voimaan. Porvoon ympäristöterveysjaosto katsoo, että jos asuinyhteisö jatkossa voi itse päättää asuinhuoneistoihin ja huoneistoparvekkeisiin liittyvästä tupakointikiellosta, tulisi sille myös

Ympäristöterveysjaosto

säättää oikeus kaikkien voimassa olevien tupakointikieltojen peruuttamisesta – mukaan lukien kunnan viranomaisen yhteisön hakemuksen johdosta antamat tupakointikiellot.

Esityksen vaikutukset:

Esimerkiksi Porvoon ympäristöterveydenhuolto käsittelee vain 1-4 asuinyhteisön tupakointikieltohakemusta vuosittain. Tehtävän poistuminen siten ei käytännössä juurikaan vaikuta kuntien hallinnolliseen taakkaan.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiaan muuta huomautettavaa.

Ympäristöterveysjaosto

5

Juoksevan uhkasakon maksettavaksi tuomitseminen Afro Asia Shop, Suolaketie 2, Porvoo

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

3080/11.05.01.02/2025

Valmistelu ja lisätiedot

III kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Taina Rahikainen Ibañez
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

IV kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Cecilia Blomgren
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Tarkastuksilla on toistuvasti todettu puutteita ja annettu kehotuksia elintarvikkeiden merkintöihin liittyen. Virosta tuoduissa ja myynnissä olleista pakatuista elintarvikkeista on puuttunut elintarvikkeilta edellytetyt pakolliset tiedot suomeksi ja ruotsiksi. Toimijaa on tarkastusten yhteydessä kehoitettu korjaamaan puute ja varustamaan kaikki myymälässä myytävät elintarvikkeet etiketeillä, jotka sisältävät elintarvikkeilta vaadittavat pakolliset tiedot suomeksi ja ruotsiksi. Lisäksi Porvoon ympäristöterveysjaosto on antanut päätöksen (§ 26, 19.03.2026), jossa on asetettu seuraava velvoite ja sakon uhka:

Kaikissa yrityksen kuluttajille myymissä pakatuissa elintarvikkeissa on oltava elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011, artikla 9, mukaiset pakolliset elintarviketiedot sekä suomeksi että ruotsiksi. Toimenpiteiden määräaika oli 6.4.2026.

Veloitteen tehostamiseksi Porvoon ympäristöterveysjaosto asetti juoksevan uhkasakon, jonka peruserä 2 000 € ja lisäerä 2 000 € kolmen kalenterikuukauden uhkasakkokaudelta.

8.4.2026 suoritettiin ennalta ilmoittamaton seurantatarkastus. Tarkastuksella todettiin edelleen puutteita elintarvikkeiden merkinnöissä. Useisiin tuotteisiin oli nyt lisätty etiketit, joissa pakolliset tiedot oli ilmoitettu molemmilla kotimaisilla kielillä. Osassa etiketeistä allergeeneja ei ollut korostettu. Osa tuotteista oli varustettu etiketeillä, joiden tiedot eivät vastanneet tuotteen koostumusta ja tiedot olivat harhaanjohtavia. Vakavimmissa tapauksissa tuote sisälsi allergeeneja, joita ei ollut mainittu etiketissä. Useista myynnissä olevista tuotteista puuttuivat edelleen suomen- ja ruotsinkieliset pakolliset elintarviketiedot.

Päätöksen perustelut

Ympäristöterveysjaosto

Päätöksen päävelvoite koskee myynnissä olevien pakattujen elintarvikkeiden merkintöjä. Merkintöjen perusteella kuluttaja muodostaa käsityksen tarjolla olevista elintarvikkeista ja tekee valintoja eri tuotteiden välillä. Merkinnät antavat kuluttajalle tietoa muun muassa elintarvikkeen määrästä, valmistustavasta ja koostumuksesta sekä sellaisista ainesosista, joita kuluttajan on vältettävä esimerkiksi allergioiden vuoksi. Pakkausmerkintöjen tulee siten suojata kuluttajaa sekä terveydellisesti että taloudellisesti. Lain mukaan elintarvikkeesta vastaava elintarvikealan toimija on velvollinen huolehtimaan siitä, että elintarvikemerkinnät ovat totuudenmukaisia, riittäviä eivätkä johda kuluttajaa harhaan. Jotta tiedot olisivat kuluttajan saatavilla, niiden on oltava kiinnitettynä elintarvikepakkaukseen ja kirjoitettu suomeksi sekä ruotsiksi, koska Porvoo on kaksikielinen kunta.

Elintarviketietoasetuksen (EU N:o 1169/2011) 7 artiklan 2 kohdan mukaan elintarviketietojen on oltava paikkansapitäviä, selkeitä ja kuluttajan helposti ymmärrettäviä. Asetuksen 2 artiklan mukaan elintarviketiedoista vastuussa olevan elintarvikealan toimijan on varmistettava, että tiedot ovat saatavilla ja oikein sovellettavan elintarvikelainsäädännön mukaisesti. Asetuksen 9 artiklan mukaan pakollisia tietoja pakatuissa elintarvikkeissa ovat:

- a) elintarvikkeen nimi
- b) ainesosaluettelo
- c) allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet (liite II), korostettuna ainesosaluettelossa
- d) tiettyjen ainesosien tai ainesosaryhmien määrät
- e) nettopaino tai -tilavuus
- f) vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöpäivä
- g) erityiset säilytys- ja/tai käyttöolosuhteet
- h) vastuussa olevan elintarvikealan toimijan nimi tai toiminimi ja osoite
- i) alkuperämaa tai lähtöpaikka, jos vaaditaan
- j) käyttöohje, jos elintarvikkeen oikea käyttö ilman sitä on vaikeaa
- k) yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien todellinen alkoholipitoisuus
- l) ravintoarvoilmoitus

Asetuksen 12 artiklan mukaan pakollisten elintarviketietojen on oltava suoraan pakkauksessa tai siihen kiinnitetyssä etiketissä. Asetuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaan pakolliset elintarviketiedot on annettava kielellä, jota kuluttajat helposti ymmärtävät siinä jäsenvaltiossa, jossa elintarvike saatetaan markkinoille. Kohdan 2 mukaan jäsenvaltiot voivat edellyttää tietojen antamista yhdellä tai useammalla unionin virallisella kielellä.

Ympäristöterveysjaosto

Kielilain (423/2003) mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Valtioneuvoston asetuksen kuntien kielellisestä asemasta vuosina 2023–2032 (1385/2022) 1 §:n mukaan Porvoo on kaksikielinen kunta, jossa enemmistökieli on suomi. Maa- ja metsätalousministeriön elintarviketietojen antamista kuluttajille koskevan asetuksen (834/2014) 4 §:n mukaan kaksikielisissä kunnissa myytävien valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden pakollisten pakkausmerkintöjen on oltava vähintään suomeksi ja ruotsiksi.

Elintarvikkeiden virallista valvontaa koskevan asetuksen (EU) 2017/625 138 artiklan mukaan toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimija korjaa havaitun vaatimustenvastaisuuden ja estää sen toistumisen. Toimivaltaisen viranomaisen on annettava toimijalle tai tämän edustajalle kirjallinen ilmoitus tekemästään päätöksestä, päätöksen perusteluista sekä tiedot muutoksenhakuoikeudesta ja muutoksenhakua koskevista menettelyistä ja määräajoista.

Uhkasakkolain (1130/1990) 10 §:n mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Toimijaa on kuultu jaostossa tehtävää päätöksentekoa sekä sen valmisteluun liittyvää kirjallista aineistoa koskevalla kuulemiskirjeellä. Kirje on toimitettu toimijalle postitse sekä sähköpostitse. Toimija toimitti vastineen määräaikaan mennessä. Vastineessaan toimija toteaa, että tuotteissa on uusintatarkastuksen (8.4.2026) aikana edelleen ollut puutteita merkinnöissä, mutta toimija ei ole ollut tarkoituksena harhaanjohtaa kuluttajia. Toimijan mukaan tuotteet on tarkastettu ja myynnissä olevien tuotteiden pakkausmerkinnät korjattu ja oikein. Toimija pyytää vastineessaan, että viranomainen ottaa päätöksenteossa huomioon jo suoritettut toimenpiteet, ja yrityksen taloudellinen tilanne, ja jättää uhkasakon tuomitsematta.

Sovelletut oikeusohjeet

EU:n virallista valvontaa koskeva asetus (EU) 2017/625, 138 artikla
Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002, 17 ja 18 artikla
Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011, 2, 7, 9, 12 ja 15 artikla
Elintarvikelaki 297/2021, 55, 68, 75 ja 78 §
Uhkasakkolaki 1130/1990, 6, 7, 9 ja 10 §
Hallintolaki 434/2003, 33, 34 ja 39 §
Kielilaki 423/2003, 1 §
MMM:n asetus 834/2014, 4 §
Valtioneuvoston asetus 1385/2022, 1 §

Ympäristöterveysjaosto

Liitteet

1. Tarkastuskertomus 8.4.2026, koodi 20122460
2. Ympäristöterveysjaoston päätös § 26, 19.03.2026
3. Kuulemiskirje
4. Toimijan vastine

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto tuomitsee toimijan Afro Asia Shop, Suolaketie 2, Porvoo, maksettavaksi juoksevan uhkasakon peruserän 2 000 euroa, koska toimija on laiminlyönyt ympäristöterveysjaoston määräyksen (§ 26 / 19.03.2026) noudattamisen.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

6

Hyötinmäen vedenottamon pohjaveden tarkkailuohjelma, Pornainen / lausunto Lupa- ja valvontavirastolle

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1094/11.05.02.01/2025

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuollon lausuntoa Hyötinmäen vedenottamon tarkkailuohjelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan sähköisesti Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) sekä Annukka Vähä-Vaheelle (annukka.vaha-vahe@lvv.fi) 15.5.2026 mennessä. Lausunnon toimittamiselle myönnettiin lisää aikaa 25.5.2026 saakka. Viestin otsikossa tulee mainita asian diaarinumero **LVV-U/44158/2026**.

Pornaisten kunnan Hyötinmäen vedenottamo sijaitsee Hyötinmäen pohjavesialueella (0161101). Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 17.9.2025 päätöksellään (286/2025, ESAVI/28241/2024) muuttanut Länsi-Suomen vesioikeuden 4.4.1974 antamaa päätöstä nro 51/1974 ja myöntänyt Pornaisten kunnalle luvan pohjavedenottomäärän lisäämiseen Hyötinmäen vedenottamolta yhteensä enintään 300 m³/d kuukausikeskiarvona laskettuna. Tarkkailusuunnitelmalla seurataan Hyötinmäen pohjavedenoton mahdollisia vaikutuksia alueen pohjaveden pinnankorkeuteen ja laatuun. Vedenottamolta pumpattu vesimäärä kirjataan vuorokausikulutuksena ja kuukausikeskiarvona laskettuna.

Tarkkailusuunnitelman mukaan pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailua tehdään viidestä havaintoputkesta manuaalimittauksin neljä kertaa vuodessa sekä vedenottamon kaivosta jatkuvatoimisesti kerran vuorokaudessa.

Pohjaveden laadun tarkkailua tehdään yhdestä havaintoputkesta kerran vuodessa loka-marraskuussa. Näytteestä analysoidaan tavanomaisia mikrobiologisia ja kemiallisia muuttujia, sekä veden fysikaalisia ominaisuuksia. Lisäksi Hyötinmäen vedenottamon raakaveden ja vedenottamolta lähtevän veden laatua seurataan Porvoon ympäristöterveydenhuollon Pornaisten kunnalle vahvistaman vesihuoltolaitoksen valvontatutkimusohjelman mukaisesti viranomais- ja omavalvontanäyttein.

Tarkkailutuloksista laaditaan vuosiraportti, joka toimitetaan tarkkailuvuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä

Ympäristöterveysjaosto

Lupa- ja valvontavirastolle, Porvoon kaupungin ympäristöterveydenhuoltoon sekä Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän kuntien yhteiseen ympäristönsuojeluun. Mikäli pohjaveden pinnankorkeuden mittaustuloksissa tai vedenlaadun analyysituloksissa havaitaan selvästi poikkeavia tuloksia, niistä tiedotetaan välittömästi yllä mainituille viranomaisille.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

7

Janne Kiviniemen ympäristölupahakemus ylijäämämaiden vastaanottamiselle, käsittelylle ja loppusijoittamiselle, Mäntsälä / lausunto Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026
1084/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Janne Kiviniemi on laittanut 27.10.2025 vireille Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen hakemuksen ylijäämämaiden vastaanottamisesta, käsittelystä ja loppusijoituksesta (maankaatopaikka) Sääksjärvellä Mäntsälässä. Toiminta sijaitsee noin reilun 300 metrin päässä Pukkilan kunnan rajasta. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus varaa Pukkilan terveydensuojeluviranomaiselle mahdollisuuden lausunnon jättämiseen lupahakemuksen johdosta. Lausunto tulee toimittaa 22.5.2026 mennessä sähköpostitse osoitteeseen ymparistokeskus@tuusula.fi. Hakemusasiakirjat ovat nähtävillä 15.4.2026–22.5.2026 Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen verkkosivuilla osoitteessa www.keskiuudenmaanymparistokeskus.fi. Asian diaarinumero on **198/11.01.00/2025**.

Kohde sijaitsee Sääksjärven kylän alueella Mäntsälässä ja läjitysalueen pinta-ala on 3,7 ha. Alue on metsätalousmaata ja suunnittelualueelta valtaosa puustosta on kaadettu. Alueelle tuodaan kohteen ulkopuolelta pilaantumaton ylijäämämaata lähinnä Uudenmaan alueelta. Ylijäämämaa on rakennuspaikalta kaivettavaa maata, joka jää ylimääräiseksi joko määrän tai laadun vuoksi. Alueelle ei tuoda pilaantuneeksi epäiltyä tai todettua maata. Ympäristölupaa haetaan 272 000 m³-k ylijäämämaan ja louheen vastaanottamiselle ja läjittämiseksi. Tämä vastaa noin 462 000 tonnia. Vuotuinen vastaanotettava määrä on 49 000 tonnia. Täytön päätyttyä alue maisemoidaan. Osa ylijäämämaasta käy läpi EEJ-menettelyn (ei enää jätettä), jonka jälkeen em. maa-ainesta käytetään mullan valmistukseen.

Toiminta on ympärivuotista. Alueen aukioloaika on arkisin klo 7–22, lisäksi poikkeustilanteissa lauantaisin klo 7–16. Poikkeustilanteita on vain muutamia vuodessa (5 kpl). Keskimääräinen liikennemäärä on noin 5–6 kuljetusta eli noin 10 ajoa työpäivässä. Maan vastaanotossa ja läjityksessä käytetään tavanomaisia maanrakentamisessa käytettäviä työkoneita, kuten pyöräkuormaajaa, kaivinkonetta tai puskutraktoria. Mullan valmistuksessa käytetään koneseulaa.

Ympäristöterveysjaosto

Toiminta-alue ei sijoitu tärkeälle pohjavesialueelle. Lähimmät kaivot sijaitsevat pohjoisessa sekä koillisessa. Välissä on kalliota ja toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta kaivojen veden laatuun tai pohjaveden pinnan tasoon. Pohjaveden laatua tarkkaillaan asennettavasta pohjavesiputkesta ja kaivoseurantaa tehdään yhdestä riskiperusteisesti valitusta kaivosta. Pohjavesiputkesta ja kaivosta otetaan vesinäyte ennen toiminnan aloittamista sekä kerran vuodessa syksyllä (syys-lokakuussa). Kaivoa tarkkaillaan kahden vuoden ajan toiminnan aloittamisesta, jonka jälkeen tarve tarkkailun jatkamiselle arvioidaan uudestaan.

Toiminta-alueen ympärille kaivetaan ympärysoja ja hulevesiallas kiintoainekselle ennen toiminnan aloittamista.

Hakemuksen mukaan toiminnasta voi ajoittain muodostua pölyä erityisesti kuivina jaksoina, mutta pölyäminen on vähäistä ja sitä voidaan hallita kastelulla sekä työskentelyalueen pintojen kunnossapidolla. Pölystä ei arvioida olevan merkittävää haittaa ja pölypäästöjä seurataan aistinvaraisesti toiminta-alueen ympäristössä ja tarvittaessa tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja erillisiä selvityksiä.

Mullan valmistus tehdään työkoneilla ja koneseulalla, joista aiheutuu vähäistä melua. Tehdyn melumallinnuksen mukaan suunniteltu toiminta ei aiheuta Vnp 993/1993 mukaisten melutasojen ohjearvojen ylittymistä lähimpien asuinrakennusten tai vapaa-ajan asuntojen piha-alueilla. Melutasoa seurataan aistinvaraisesti toiminta-alueen ympäristössä ja tarvittaessa tehdään rajoittamistoimenpiteitä ja erillisiä selvityksiä. Toiminnasta ei aiheudu tärinää.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat Mäntsälässä noin 210 m etäisyydellä toiminnasta. Hakemuksessa ei ole erikseen käsitelty Pukkilan kunnan alueella sijaitsevia kohteita, jotka kartta-aineistojen perusteella sijaitsevat yli 300 m etäisyydellä toiminnasta.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Lupamääräyksiin ja riittävällä valvonnalla tulee varmistaa, ettei alueelle tuoda pilaantuneita maa-aineksia. On suositeltavaa, että alueen sisääntuloväylä varustetaan puomilla asiattoman käytön estämiseksi.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

8

MTY Vilkmanin ympäristöluvan muutoshakemus koskien eläinsuojan laajentamista, Pornainen / lausunto Askolan rakennus- ja ympäristöjaostolle

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1223/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Mty Vilkman, osoitteessa Härmäntie 111, Halkia, Pornainen, hakee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista ympäristölupaa koskien eläinsuojan laajentamista tilalla Kippilä 611-401-8-41.

Askolan rakennus- ja ympäristöjaosto pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuollon lausuntoa ympäristölupahakemuksesta ensisijaisesti toimitettuna lupapisteen kautta 27.5.2026 mennessä.

Mty Vilkmanin tuotantosuunta on naudanlihantuotanto. Tilalla on pihatto 210 lihanaudalle. Vanha karjasuoja on ollut vasikoilla. Tämän tilalle rakennetaan uusi pihatto vasikoille, johon tulee tilat 60 kpl vasikoita alle 3 kk:n, 60 kpl vasikoita 3-6 kk:n ja 30 kpl sonneja 6-9 kk:n ikäisiä. Ilmoitus tehdään eläinmäärälle 120 kpl sonneja yli 12 kk:n ikäisiä, 150 kpl sonneja 6-12 kk:n ja vasikat 120 kpl alle 6:kk:n ikäisiä.

Lanta käsitellään kaikki kuivalantana. Uuden kasvattamon makuualueella on lannan varastointitilaa kestokuivikepohjalla 300 m³. Tilalla on rakennettu kuivalantala, jossa on pohja 625 m² ja kiinteä betoniseinä on 3 m. Tähän voidaan varastoida lantaa 4 m korkeasti yhteensä 2500 m³. Toisessa pienemmässä kuivalantalassa on varastointitilavuutta 462 m³. Olemassa olevassa kasvattamossa on kestokuivikepohjalla lannan varastointitilavuutta 600 m³. Lisäksi on vuokrattu kuivalanta, jossa varastointitilavuutta 420 m³. Nyt on yhteensä varastointitilavuutta 4285 m³, joka riittää 12 kk:n lannan varastointiin. Suunnitelmissa on rakentaa 1000 m³ etälantala. Etälantala tulee pohjavesialueen ulkopuolelle. Nykyiset lantavarastot riittävät hyvin, kun lannasta puolet levitetään heti keväällä muokattaviin peltoihin ja lantavarasto tyhjennetään syksyllä syysviljalle tai kynnettäviin lohkoihin.

Säilörehut tehdään esikuivattuna laakasiiloihin ja osittain myös pyöröpaaleihin. Lannan levitykseen käytettävää peltoalaa on yhteensä 316 ha, josta sijaitsee pohjavesialueilla 46 ha. Etäisimmät pellot ovat n. 12 km:n etäisyydellä talouskeskuksesta. Vesistön varteen ja kaivojen ympärille jätetään lakisääteiset suojaetäisyydet. Lannan levityksessä huomioidaan pohjavesien pilaantumisvaara ja

Ympäristöterveysjaosto

kuivalannan levitystä vältetään pohjavesialueilla kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti. Lanta kuormataan tiivispohjaisella asfaltoidulla alustalla, josta on hulevesien keräily umpikaivoon. Lihanautapihattojen ympäristö sekä lantalan ja pihaton välinen alue on asfaltoitu. Laidunnettavia eläimiä voi olla pienessä määrin n. 2-6 kk:n ikäisiä n. 15 kpl peltolohkolla n. 6, 5 ha ja n. 1 ha:n metsäalueella. Eläinsuojat sijaitsevat Pornaisten kunnan Halkian kylässä Kippilän tilalla RN:o 8:41 (kiinteistörekisteritunnus 611-401-8-41) osoite Härmäntie 122, Halkia.

Lähimpään vakituisesti asuttuun naapurikiinteistöön etäisyys on n. 170 m olemassa olevasta lantalasta. Karjasuojan ja talouskeskuksen ympärillä on sekä metsäaluetta että peltoaluetta. Eläinsuojan lähin loma-asuntokiinteistö sijaitsee n. 2 km päässä.

Lähin vesistö on Mustijoki, johon tulee matkaa rakennettavasta vasikkakasvattamosta n. 1,2 km ja lähin järvi on Isojärvi, jonne etäisyys on n. 1,6 km. Lähin valtaoja on pihatosta n. yli 500 m:n päässä, joka laskee 1,6 km:n päässä olevaan Isojärveen. Pihaton lähelle on rakennettu kuivalanta n. 2500 m³. Etälantala n. 1000 m³ kuivalannalle rakennetaan Härmäntie 460, Halkia, joutomaalle peltoalueiden läheisyyteen.

Alueella on voimassa Pohjoisten kylien osayleiskaava. Alue on merkitty AT-alueeksi (kyläalue). Talouskeskus on 2-luokan pohjavesialueella. Eläinsuojasta n. 2,7 km päässä sijaitsee Lampisuon Natura-alue.

Rehuvästöjen ja viljasiilojen ympäristöt pidetään siistinä ja rehujätteet siivotaan lantalaan lannan sekaan kompostoitumaan, jolloin haittaeläimille ei jää helposti saatavaa rehua. Kun havaitaan hiiriä tai rottia, niin ne pyritään torjumaan ensin loukuilla ja tarvittaessa käytetään ajoittain myrkkijä. Kuivalantala sekä kuivikepohjat tyhjennetään keväällä, millä vähennetään karpästen lisääntymistä. Karpästen toukkien kehittymistä torjutaan kemiallisilla torjunta-aineilla ja aikuisia karpäsiä liimanauhoilla sekä sähköpöydäksellä.

Kuolleet eläimet säilytetään tilalla kuivalantalan laatalla peitettynä enintään 3 vuorokautta ennen raatoauton keräilyä. Jäteöljyt säilytetään 200 litran säiliössä konehallissa. Akut kasataan konehalliin ennen pienjäteasemalla vientiä. Metalliromu kerätään tilalla vaihtolavalle, joka toimitetaan romuliikkeelle hyödynnettäväksi. Pilaantunut rehu viedään kuivalantalaan ja levitetään kuivalannan mukana pelloille.

Polttoaineet pidetään kahdessa 5000 litran kunnostetussa säiliössä. Säiliöissä on valuma-altaat ja ne ovat betonilaatalla. Muita öljytuotteita säilytetään enintään 500 l astioissa betonipohjaisessa

Ympäristöterveysjaosto

konehallissa. Säiliöiden kuntoa seurataan ja tarvittaessa tullaan uusimaan. Säiliöt on varustettu ylitäytön estimillä, lapon estolla ja ne pidetään lukittuna.

Lihanautapihatossa on kuivakäymälä, jonka kompostoinnin jälkeen levitetään lannan mukana peltoon. Käsien ja saappaiden pesuvedet johdetaan säilörehusiilojen puristenestekaivoon. Molempien eläinsuojien ilmanvaihto on luonnollinen avoharjan kautta ja korvausilma tulee pihaton sivuseiniltä verhoseinien tai harvalaudoituksen kautta. Vasikkajuottamossa on osittain myös koneellinen ilmanvaihto.

Kasvinsuojeluaineita varataan kasvukauden tarvetta varten. Pieniä määriä saattaa jäädä, jotka varastoidaan lukitussa tilassa. Maaleja ja muita vastaavia aineita säilytetään vähäisessä määrin konehallin kaapissa. Säilörehun säilöntäaineena käytetään biologisia säilöntäaineita, jotka varastoidaan pakastimessa tai jääkaapissa. Säilöntään tarvittava seos tehdään päivittäin rehuntekovaiheessa. Lannoitteet säilytetään peitettynä lavojen päällä. Pesu- ja desinfiointiaineita ei juurikaan tarvita. Vain eläinlääkärin määräämät lääkkeet ovat lukitussa tilassa.

Tilalla on oma betonirengaskaivo talouskeskuksessa. Asuinrakennuksen vesi tulee vesiosuuskunnan verkosta, josta on mahdollisuus ottaa vesi pihattoihin. Kahden naapurikiinteistöjen kaivot sijaitsevat n. 200 m etäisyydellä rakennettavasta karjasuojasta, joista toinen on betonirengaskaivo ja toinen porakaivo.

Tilan palo- ja pelastussuunnitelma täydennetään investoinnin yhteydessä kattamaan kaikki tuotantotilat. Alkusammutuskalusto löytyy suunnitelman mukaan kaikista tuotantotiloista, jotka on tarkastettu kerran vuodessa. Varavoimanlähteenä on traktorikäyttöinen aggregaatti. Tärkeät puhelinnumerot ja pesuaineiden käyttöturvallisuustiedotteet löytyvät toimistotilasta. Pihatolle on varattuna ensiaputarvikkeet.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Lantaa tulee käsitellä ja varastoida siten, että lähiasutukselle ei aiheudu kohtuuttomia hajuhaittoja.

Hakemuksesta ei käy ilmi, sijaitseeko lannanlevitysalueiden tuntumassa talousvesikäytössä olevia kaivoja. Kaivojen sijainnit tulee kartoittaa. Talousvesikaivojen suojaamisesta tulee huolehtia varaamalla vähintään 30 metrin, mutta mieluiten kuitenkin 100 metrin levyinen suojavyöhyke kaivojen ympäriltä. Lannan levityksestä ei saa aiheutua talousveden pilaantumisen vaaraa.

Ympäristöterveysjaosto

Pohjavesien suojaamiseen tulee kiinnittää huomiota. Polttoaineen ja muiden kemikaalien pääsyn maaperään tai viemäriin tulee olla estetty sijoittamalla säiliöt ja tankkauspisteet tiiviille alustalle. Kemikaalien varastosäiliöiden läheisyyteen tulee varata kuivikemateriaalia kemikaalien imeyttämistä varten. Tärkeille pohjavesialueille tai pohjavesialueiden raja-alueille ei tule levittää lantaa.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

Aika 21.05.2026 klo 17:00 - 19:00

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
9	Elintarvikelain 64 §:n mukaisen kiireellisen toimien vahvistaminen elintarvikelain 55§:n mukaisesta määräyksestä, Christmas Granny, MaagiMetsä, Lapinjärvi	2
10	Elintarvikelain 64 §:n mukaisten kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 56§:n mukaisesta kiellosta, FIE Toomas Tuudak, OÜ Melineero, Tartu, Viro	6
11	Elintarvikelain 64 §:n mukaisen kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 56 §:n mukaisesta kiellosta My Truong, Porvoo	9

Ympäristöterveysjaosto

21.05.2026

9

Elintarvikelain 64 §:n mukaisen kiireellisen toimien vahvistaminen elintarvikelain 55§:n mukaisesta määräyksestä, Christmas Granny, MaagiMetsä, Lapinjärvi

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1800/11.05.01.02/2024

Valmistelu ja lisätiedot

vt. kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Sonja Kolehmainen
puh. 040 1681032, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Elintarvikehuoneistoon 6.5.2026 tehdyn säännöllisen valvonnan tarkastuksen yhteydessä todettiin vakavia puutteita elintarvikehuoneiston toiminnassa. Elintarvikehuoneiston rekisteröinnin yhteydessä vuonna 2024 toimija on osoittanut elintarvikehuoneiston toimintatiloiksi kohdeosoitteessa olevan asuinrakennuksen. Toimijalla on vuohen, kanin ja siipikarjan lihanmyyntiin rekisteröity elintarvikehuoneisto alkutuotantopaikan yhteydessä asuinrakennuksessa.

Tarkastuksella 6.5.2026 toimijalla ei kuitenkaan ollut osoittaa toiminnalleen tiloja kohdeosoitteessa, eikä hän päästänyt valvontaviranomaista tarkastuksella sisään asuinrakennukseen.

Kohteeseen tehtiin elintarvikelain mukainen uusintatarkastus 13.5.2026, jolloin myös kohteessa olevan asuinrakennuksen sisätilat päästiin tarkastamaan toimijan estelystä huolimatta. Toimija yritti myös estää valvontaviranomaista tarkastamasta talossa olevia pakastimia. Asuinrakennuksen keittiössä olevasta korkeasta pakastimesta sekä toisesta puolikorkeasta pakastimesta löytyi runsaasti merkitsemätöntä, muovipusseihin käärittyä lihaa ja muita eläinperäisiä tuotteita. Merkitsemätöntä lihaa säilytettiin samassa pakastimessa kuin hyväksytyssä teurastamossa tarkastettua ja pakattua myytäväksi tarkoitettua lihaa (osin myös samassa lokerotilassa). Lihoja oli yhteensä yhdeksän pakastelokerollista, ja arviolta 95 prosenttia lihasta oli merkitsemätöntä. Toimija ei pystynyt osoittamaan valvojalle tarkastuksen aikana jäljitettävyyden kannalta luotettavalla tavalla, että elintarvikehuoneistosta ei ollut myyty tai luovutettu kuluttajalle merkitsemätöntä lihaa.

Merkitsemättömän lihan alkuperä ei selvinnyt tarkastuksen aikana. Pakastimessa oli kuitenkin sian lihaa, sian sorkkia ja häntä, kokonainen teurastettu lintu (todennäköisesti kana), kanan ja kalkkunan jalkoja ja näiden lisäksi elimiä. Elintarvikehuoneiston kanssa samassa pihapiirissä on alkutuotannon toimintaa ja toimija kertoi tarkastuksen lopussa teurastaneensa pihassa myös tilan vuohia.

13.5.2026 tarkastuksen yhteydessä tehtiin elintarvikelain 64 §:n mukainen kiireellinen päätös koskien merkitsemättömän lihan säilytystä samassa pakastimessa myyntiin menevän ja asianmukaisesti merkityn lihan kanssa. Lisäksi päätöksessä määrättiin, että myytävän lihan tulee olla asianmukaisesti merkittyä ja hyväksytysti teurastettua.

Elintarvikkeet ja niiden raaka-aineet on pystyttävä jäljittämään jokaisessa tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheessa. Elintarvikkeiden jäljitettävyyden voidaan todistaa elintarvikkeiden mukana kulkevien asiakirjojen merkintöjen perusteella. Alkuperältään tuntemattoman elintarvikkeen voidaan perustellusti epäillä aiheuttavan kuluttajalle vakavaa terveyshaittaa. Merkitsemättömän ja pakkaamattoman elintarvikkeen, jonka elintarvikekelvopuudesta ei ole tietoa, säilytys yhdessä pakatun ja myyntiin menevän elintarvikkeen kanssa voi yhtälailla aiheuttaa terveysvaaran kuluttajille.

Elintarvikelain 64 §:n mukaan kiireellisissä tapauksissa elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija, jolle ei ole siirretty toimivaltaa hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön tämän lain 32 §:n 3 momentin mukaisesti, on oikeutettu ryhtymään 55, 56 ja 58 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoihin. Viranhaltijan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä saatettava kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen käsiteltäväksi. Kiireellinen tapaus katsotaan olevan tilanteissa, joissa EY:n yleisen elintarvikeasetuksen (178/2002) mukainen elintarviketurvallisuus (14 artikla) tai kuluttajien etujen suojeleminen (8 artikla) on vaarassa.

Elintarvikelain 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos elintarvike voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia.

Elintarvikelain 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Toimijan on huolehdittava myös siitä, että elintarvikkeet tai niistä annettavat tiedot eivät johda kuluttajaa harhaan.

Elintarvikehygieniasetuksen (EY) 852/2004 X luvun kohdan 1 mukaan kääre- ja pakkausmateriaalit eivät saa olla saastumislähteenä. Asetuksen IX luvun kohdan 3 mukaan Elintarvikkeita on suojattava tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikissa vaiheissa saastumiselta, joka saattaisi tehdä ne ihmisravinnoksi kelpaamattomiksi, terveydelle vaarallisiksi tai saastuneiksi siten, että niitä ei enää kohtuudella voitaisi pitää siinä kunnossa käytettävänä.

Yleisessä elintarvikeasetuksen (EY) 178/2002 14 artiklan mukaan markkinoille ei saattaa elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia. Elintarviketta ei pidetä turvallisena, jos se on terveydelle vaarallinen.

Yleisessä elintarvikeasetuksen (EY) 178/2002 18 artiklan mukaan kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa tulee huolehtia siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet.

Hallintolain 434/2003 34§:n mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle. Mahdollisen terveysvaaran aiheuttavan elintarvikkeen markkinoille saattamisen kieltämisestä koskeva päätöksen antaminen viivästyisi kuulemisen vuoksi ja tätä kautta aiheuttaisi huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, joten kuuleminen voidaan jättää tekemättä.

Kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajaa kuultiin suullisesti kiireellisten määräysten yhteydessä. Toimija kertoi, että merkittömät lihatuotteet on tarkoitettu talon asukkaalle (eri kuin toimija) omaan käyttöön. Toimija kertoi myös antaneensa pakatun lihan talon asukkaalle. Toimija kertoi myös, että suunnittelee lopettavansa lihan myynnin.

Sovelletut oikeusohjeet

Yleinen elintarvikeasetus (EY) N:o 178/2002, 14 ja 18 artikla
Elintarvikehygieniasetus (EY) N:o 853/2004, luku X kohta 1, luku IX kohta 3
Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 1, 6, 14, 55, 75, 78 §
Hallintolaki 434/2003 34, 43, 44, 45, 48 §

Liitteet

- Porvoon ympäristöterveydenhuollon vt. kaupungineläinlääkäri-hygienikon tekemä elintarvikelain 64§:n mukainen kiireellinen määräys, MaagiMetsä, Lapinjärvi 13.5.2026
- Tarkastuskertomus Oiva_MaagiMetsä 6.5.2026, tapahtumatunnus 2050763

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa elintarvikelain 64 §:n mukaisten kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 55§:n mukaisesta määräyksestä MaagiMetsä-toimijalle

Ympäristöterveysjaosto

21.05.2026

10

Elintarvikelain 64 §:n mukaisten kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 56§:n mukaisesta kiellosta, FIE Toomas Tuudak, OÜ Melineero, Tartu, Viro

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1364/11.05.01.02/2026

Valmistelu ja lisätiedot

vt. kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Sonja Kolehmainen
puh. 040 1681032, etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Tarkastuksella Porvoon kevätmarkkinoilla 21.5.2026 havaittiin, että toimijan hunajapakkauksissa oli lääkkeellinen väite "Luonnon voimakas antibiootti".

Väite oli suomen, ruotsin ja englannin kielellä.

Toimijalle on annettu aiemmin toisen valvontayksikön toimesta määräaika 31.10.2025 poistaa väittämät pakkauksistaan (tarkastuspöytäkirjan tapahtumatunnus:1805977).

Toimija ryhtyi tarkastuksella heti peittämään kiellettyjä väittämiä pakkauksista tussilla. Toimija oli tehnyt saman toimenpiteen Porvoon kevätmarkkinoilla vuonna 2025. Valvontaviranomainen teippasi kiellettyjä väitteitä sisältävät hunajapurkit ja merkitsi ne käyttökieltoon.

21.5.2026 annettiin elintarvikelain 56 §:n mukainen kiello:

Tuotteita, joiden pakkauksiin on merkitty kielletty lääkkeellinen väite, ei saa myydä tai muuten saattaa markkinoille, ennen kuin toimija on korjannut pakkausmerkinnät (esimerkiksi uudelleen etiketointi).

Perustelut:

Elintarviketiedoissa, mainonnassa tai elintarvikkeiden esillepanossa ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, eikä viitata sellaisiin ominaisuuksiin.

Elintarvikelaki 297/2021 56 §:n 2. mom. mukaan valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikekontaktimateriaalin valmistuksen, sisämarkkinakaupan, viennin, tukkukaupan ja muun jakelun, jos elintarvikekontaktimateriaali tai siitä annettavat tiedot tai kontaktimateriaalitoiminta ovat sellaiset, että ne aiheuttavat tai niiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai vaaraa sellaisen elintarvikesäätöjen vastaisuuden takia, jota ei voida poistaa.

Elintarvikelaki 297/2021 64 §:n mukaan kiireellisissä tapauksissa elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija, jolle ei ole

siirretty toimivaltaa hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön 27 §:n 3 momentin mukaisesti, on oikeutettu ryhtymään 55, 56, 58 ja 59 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoin. Viranhaltijan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi.

Elintarvikelaki 297/2021 66 §:n mukaan toimivaltainen valvontaviranomainen voi kieltää toimijaa jatkamasta elintarvikesäännösten vastaista markkinointia taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia. Kielto voidaan antaa myös väliaikaisena, jolloin kieltö on voimassa, kunnes valvontaviranomainen on antanut asiassa lopullisen ratkaisunsa.

Jos elintarvikkeen tai elintarvikekontaktimateriaalin markkinoinnissa annetaan tietoja, joista voi aiheutua vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai jos markkinointi on olennaisesti totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa, valvontaviranomainen voi 1 momentissa mainittujen toimenpiteiden lisäksi ryhtyä 55–58 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin, kunnes markkinointi on saatettu elintarvikesäännösten mukaiseksi.

(EU) N:o 1169/2011 7 artiklan mukaan

1. Elintarviketiedot eivät saa johtaa harhaan, erityisesti

b) liittämällä elintarvikkeeseen vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole

2. Elintarviketietojen on oltava oikeellisia, selviä ja kuluttajalle helposti ymmärrettäviä

Hallintolain 434/2003 34§:n mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle. Mahdollisen terveysvaaran aiheuttavan elintarvikkeen markkinoille saattamisen kieltämisestä koskeva päätöksen antaminen viivästyisi kuulemisen vuoksi ja tätä kautta aiheuttaisi huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, joten kuuleminen voidaan jättää tekemättä.

Kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajaa kuultiin suullisesti kiireellisten määräysten yhteydessä. Toimija halusi peittää virheellisen/kielletyn väitteen tussilla. Toimija kertoi, että tilaa uusia etikettejä myöhemmin.

Sovelletut oikeusohjeet

Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 55, 56, 64, 75, 78 §

Ympäristöterveysjaosto

21.05.2026

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o
1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 7 artikla
Hallintolaki 434/2003 34, 43, 44, 45, 48 §

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö
Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa elintarvikelain 64 §:n
mukaisten kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 56 §:n
mukaisesta FIE Toomas Tuudak-toimijalle.

Ympäristöterveysjaosto

21.05.2026

11**Elintarvikelain 64 §:n mukaisen kiireellisten toimien vahvistaminen elintarvikelain 56 §:n mukaisesta kiellosta My Truong, Porvoo**

Ympäristöterveysjaosto 21.05.2026

1366/11.05.01.02/2026

Valmistelu ja lisätiedot
Taina Rahikainen Ibañez
kaupungineläinlääkäri-hygieenikko III
puh. 040-3548479 etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kevätmarkkinoilla 21.5.2026 havaittiin My Truong-elintarviketoimijan myyntipisteellä seuraavat puutteet:

- Kuumana säilytettäviä tuotteita säilytettiin väärässä lämpötilassa (+38,5°C)
- Kylmänä säilytettäviä elintarvikkeita säilytettiin väärässä lämpötilassa (+17 °C)

Toimijalle annettiin n. 1 h aikaa korjata havaitut puutteet elintarvikkeiden lämpötiloissa. Puutteita ei ollut korjattu, joten tarkastuksella toimijalle annettiin elintarvikelain 56§:n mukainen kiello myydä 21.5.2026 markkinapäivänä helposti pilaantuvia elintarvikkeita (kevätkääryleet/kanapihvit/salaattisukkeet). Jatkossa myyntilämpötilat on saatettava asianmukaisiksi. Toimija hävitti osan myytävistä tuotteista tarkastuksella omavalvonnassaan jäteastiaan.

Perustelut:

Ihmiselle haitallisten mikrobien lisääntymiselle otollinen lämpötila-alue, eli elintarvikkeen vaaravyöhyke, on +6 - +60 °C. Elintarvikkeiden turvallisuutta ja säilyvyyttä varmistetaan sillä, että tätä lämpötilaväliä vältetään joka vaiheessa. Väärä lämpötila voi aiheuttaa kuluttajalle terveysvaaran, koska lämpötilan avulla hallitaan ruuassa olevien bakteereiden, virusten ja muiden mikrobien määrää.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021 23 §:n mukaan

7) kylmäsäilytystä vaativia, helposti pilaantuvia elintarvikkeita saa pitää tarjolla vain kerran. Tämän momentin 1–6 kohtien vaatimuksista poiketen kylmäsäilytystä vaativien, helposti pilaantuvien elintarvikkeiden lämpötila saa olla tarjolla olon aikana korkeintaan 12 °C, silloin kun ne ovat tarjolla enintään neljä tuntia;
8) kuumana myytävien tai tarjolla olevien helposti pilaantuvien elintarvikkeiden lämpötilan on oltava vähintään 60 °C ja ne saavat olla tarjolla vain kerran;

Ympäristöterveysjaosto

21.05.2026

Elintarvikelaki 297/2021 56 §:n 2. mom. mukaan valvontaviranomainen voi kieltää elintarvikekontaktimateriaalin valmistuksen, sisämarkkinakaupan, viennin, tukkukaupan ja muun jakelun, jos elintarvikekontaktimateriaali tai siitä annettavat tiedot tai kontaktimateriaalitoiminta ovat sellaiset, että ne aiheuttavat tai niiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisen terveydelle tai vaaraa sellaisen elintarvikesäännösten vastaisuuden takia, jota ei voida poistaa.

Elintarvikelaki 297/2021 64 §:n mukaan kiireellisissä tapauksissa elintarvikevalvontatehtäviä suorittava kunnan viranhaltija, jolle ei ole siirretty toimivaltaa hallinnollisten pakkokeinojen käyttöön 27 §:n 3 momentin mukaisesti, on oikeutettu ryhtymään 55, 56, 58 ja 59 §:ssä tarkoitettuihin hallinnollisiin pakkokeinoin. Viranhaltijan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi.

Hallintolain 434/2003 34§:n mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle. Mahdollisen terveysvaaran aiheuttavan elintarvikkeen markkinoille saattamisen kieltämistä koskeva päätöksen antaminen viivästyisi kuulemisen vuoksi ja tätä kautta aiheuttaisi huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, joten kuuleminen voidaan jättää tekemättä.

Kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajaa kuultiin suullisesti kiireellisten määräysten yhteydessä. Toimija vastusteli valvontaviranomaisen päätöstä ja vakuutti suullisesti helposti pilaantuvien tuotteiden ja niiden lämpötilojen olevan asianmukaiset, tai että tiettyjä elintarvikkeita (esim. yrtit, pilkottu raaste, nuudelit) tulee säilyttää huoneenlämpötilassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 56, 64 §
Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta
318/2021 23 §
Hallintolaki 434/2003 34, 43, 44, 45, 48 §

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa elintarvikelain 64 §:n ja 56 §:n mukaisen kiireellisen kiellon toimijalle My Truong, Porvoo.

